

Uvod.....	2
Stanje servisa eUprave.....	3
Stanje infrastrukture.....	4
Ljudski resursi.....	4
Zaključak i predlog mera.....	5
eServisi Opštine.....	7
Ljudski resursi.....	12
Stanje Infrastrukture (HW i komunikacije).....	15
Socio-ekonomska analiza.....	20

Uvod

Projekat Ministarstva za telekomunikacije i informaciono društvo (MTID), *Procena IKT infrastrukture gradova i opština u Srbiji*, ima za cilj jasno definisanje potreba lokalne samouprave. Rezultati ovog projekta treba da daju smernice MTID – u i Republičkom zavodu za informatiku i Internet (RZII) za dalje korake unapređenja servisa eUprave. Krajnji ciljevi ovih aktivnosti su:

- približavanje građana i privrede lokalnoj samoupravi
- povećanja efikasnosti rada lokalne samouprave
- veću transparentnost u radu lokalne samouprave

U okviru ovog projekta je u saradnji sa Stalnom konferencijom gradova i opština (SKGO) izvršeno anketiranje gradova i opština. Anketa je izvršena korišćenjem Web formulara koji su popunili službenici lokalnih samouprava nadležni za IT. Anketa je sprovedena od 30.12.2008 do 31.01.2009. Upitnik je sadržao četiri grupe pitanja:

- **Stanje servisa eUprave**
- **Stanje infrastrukture**
- **Ljudski resuri**
- **Socioekonomska analiza**

Ovakav upitnik je imao za cilj i uvođenje nove prakse komunikacije bez papira i u tom smislu je projekat u potpunosti uspeo, obzirom da su svi gradovi i opštine izvršili popunjavanje upitnika na Webu (internetu).

U ovom dokumentu je sadržana kratka analiza dobijenih rezultata po grupama pitanja i zaključak sa predlozima konkretnih mera. Na kraju dokumenta su priloženi kompletni, ukupno dobijeni rezultati.

Stanje servisa eUprave

Servisi eUprave, koji su u nadležnosti lokalne samouprave, su na niskom nivou. Pojedine opštine imaju razvijene neke od servise iznad nivoa 2, dok veliki broj opština nema servise čak ni na nivou 1. Do ovakvog zaključka se došlo na osnovu sledećih podataka : 50% opština postavlja nove sadržaje na svoje web prezentacije jednom mesečno i ređe, 80% opština nema jasno objavljenu proceduru za dobijanje građevinskih dozvola i proceduru za dobijanje lokalnih komunalnih saglasnosti, 9% opština nema web prezentacije.

Prisetno je da u jednom broju opština postoje projekti koji imaju za cilj podizanje nivoa sofisticiranosti servisa, ali je njihov status u fazi planiranja ili u fazi realizacije, dok konkretnih i vidljivih rezultata nema. Nekoliko opština ima pojedine servise na nivou 3, ali je takva situacija vrlo retka.

Može se zaključiti da samo mali broj opština (između 15 i 20%) imaju nivo servisa približno nivou 2, ovaj nivo se može okarakterisati kao zadovoljavajući u trenutnim okolnostima, obzirom na nizak nivo ulaganja u IT. Ostale opštine imaju servise na nivou 1 ili 0. Manja grupa opština od oko 15% nema nikakve servise.

Ocena nivoa sofisticiranosti servisa izvršena je prema preporukama Evropske Komisije. Kriterijumi korišćeni za određivanje nivoa sofisticiranosti su sledeći:

- **Nivo 1 - online informacija**
- **Nivo 2 - jednosmerna interakcija:** informacija i download obrazaca
- **Nivo 3 - dvosmerna interakcija:** online podnošenje obrazaca i autentifikacija
- **Nivo 4 - transakcija:** potpuna obrada predmeta, odluka, rešenje uz online plaćanje usluge
- **Nivo 5 - Personalizacija**

Stanje infrastrukture

Analizom rezultata ankete iz ove grupe pitanja jasno se uočava da veći deo opština ima razvijenu IKT infrastrukturu, dok jedan deo opština (oko 15%) gotovo i da nema nikakvu infrastrukturu. Primetno je da sve opštine koje imaju slabo razvijenu IKT infrastrukturu spadaju u grupu slabo razvijenih ili nerazvijenih opština.

Primeri koji nam ukazuju na ovakvo stanje su sledeći: 13% opština nema nijedan server, 15% opština nema ni jedan mrežni štampač, 6% opština nema LAN mrežu, u 8% opština manje od 10% zaposlenih ima pristup internetu, u 7% opština manje od 30% zaposlenih poseduje računar na svom radnom mestu.

Ohrabrujući je podatak da sve opštine imaju pristup internetu kao i da veliki broj opština poseduje dovoljan broj računara, mrežne opreme i servera za osnovne potrebe. Na ovakav zaključak ukazuju sledeći podaci: 75% opština imaju od 1 do 5 servera koji su u upotrebi dok 13% poseduje više od 5 servera, 40% opština poseduje email server, u 60% opština preko 50% zaposlenih ima računar na svom radnom mestu, u 47% opština preko 50% zaposlenih ima pristup internetu sa svog radnog mesta.

Ljudski resursi

Analizom se može zaključiti da u velikom broju gradova i opština nema adekvatnog osoblja zaduženog za IT poslove, procena je da sveg 25% opština ima adekvatnu IT službu.

Ovakav zaključak dobijen je na osnovu sledećih pokazatelja: svega 36 % opština ima formiranu IT službu, čak 23% opština nema ni jednog službenika koji se bavi IT poslovima, dok 50 opština nema ni jednog zaposlenog sa VSS. Samo 28% opština ima bar jednog zaposlenog koji poseduje neki vid stručnog sertifikata iz IT oblasti.

Zaključak i predlog mera

Sagledavanjem ukupno dobijenih rezultata mogu se izvesti sledeći zaključci:

- Samo u pojedinim opštinama (oko 20%) izvedena su kvalitetna rešenja eServisa
- IKT infrastruktura u većem broju opština (oko 75%) je na zadovoljavajućem nivou
- Implementirana IT rešenja su često neodrživa i bez plana razvoja
- Nizak nivo obrazovanja ljudi u IT službama
- Nizak nivo ulaganja u IT
- Jasno uočena grupa od oko 15 % mahom nerazvijenih opština koje nemaju ni eServise ni IKT infrastrukturu ni IT kadar.

Postojeće stanje je neophodno poboljšati kako bi se građanima olakšali svakodnevni postupci pred organima lokalne samouprave. Postavljanje građanina u prvi plan i kreiranje države kao servisa građana je moguće samo uz adekvatnu primenu modernih informacionih tehnologija. Razvoj IKT infrastrukture lokalnih samouprava se shodno ovome postavlja u fokus daljeg angažovanja MTID i RZII. Mere koje će poboljšati aktuelno stanje su sadržane u sledećim konkretnim aktivnostima koje proizilaze iz gore navedene analize:

- Promocija standarda razvoja eUprave;
- Promocija primera dobre prakse iz opština koje su izvele kvalitetna rešenja;
- Izrada i promocija preporuka za formiranje IT službi opština;
- Izrada i promocija preporuka za izradu web sajtove opština;
- Obuke službenika opština za sprovođenje standarda i preporuka;

- Pokretanje web Foruma i baze znanja za sve zaposlene na IT poslovima u opštinama;
- Izrada web sajtova za nerazvijene opštine (projekat u fazi realizacije);
- Nabavka IKT infrastrukture za nerazvijene opštine;
- Uključivanje opštinskih uprava u projekat : eJavne nabavke (NIP projekat, koji je u fazi pripreme tenderske dokumentacije);
- Implementacija osnovnih servisa elektronske uprave u opštinama gde nisu prisutni. Deo implementacije servisa će se realizovati kroz portal eUprave (projekat koji je u fazi pripreme tenderske dokumentacije) a deo kroz projekte nabavke potrebnih SW rešenja za konkretne opštine.

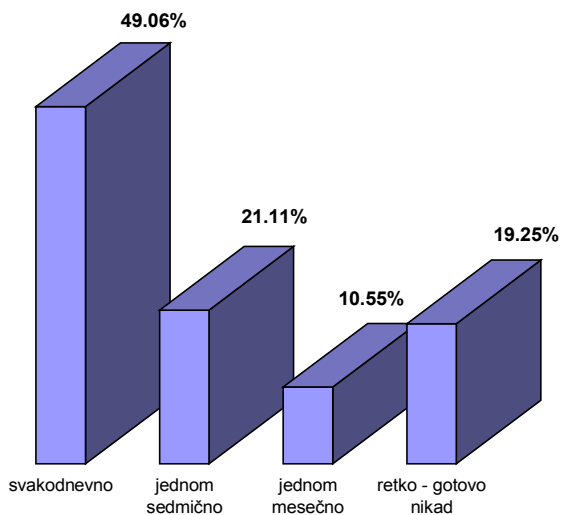
eServisi Opštine

Da li Vaša Opština ima web prezentaciju?

- Da 90.74%
- Ne 9.259%

Koliko često postavljate nove sadržaje na Vašu web prezentaciju?

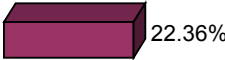
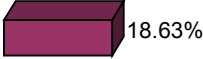

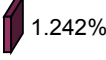
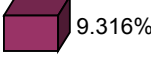
- svakodnevno 49.06%
- jednom sedmično 21.11%
- jednom mesečno 10.55%
- retko - gotovo nikad 19.25%

Da li u Vašoj Opštini postoji servis elektronske pisarnice?

- Da 52.79%
- Ne 47.20%

Da li postoji savremeni elektronski sistem za izdavanje Izvoda iz matičnih knjiga?

- Postoji informacija i moguće je popuniti formular na *web*-u 22.36%

- Postoji informacija o proceduri 18.63%

- Ne 48.44%

- Postoji informacija, formular i moguće je ulogovati se u sistem kako bi proverili Vaše lične podatke 1.242%

- Postoji potpuna elektronska obrada zahteva (pored informacije, formulara i uvida u sistem, Izvod iz MK se automatski generiše i zatim prosleđuje stranci) 9.316%

Da li je postoji birački spisak Vaše opštine u elektronskom obliku?

- Da 85.18%
- Ne 14.81%

Da li informacije o javnim nabavkama objavljujete na Vašoj web prezentaciji?

- Da 21.73%
- Ne 78.26%

**Da li postoji servis za elektronsku komunikaciju sa građanima?
(postavljanje pitanje gradonačelniku/predsedniku Opštine)**

- Da 59.25%
- Ne 40.74%

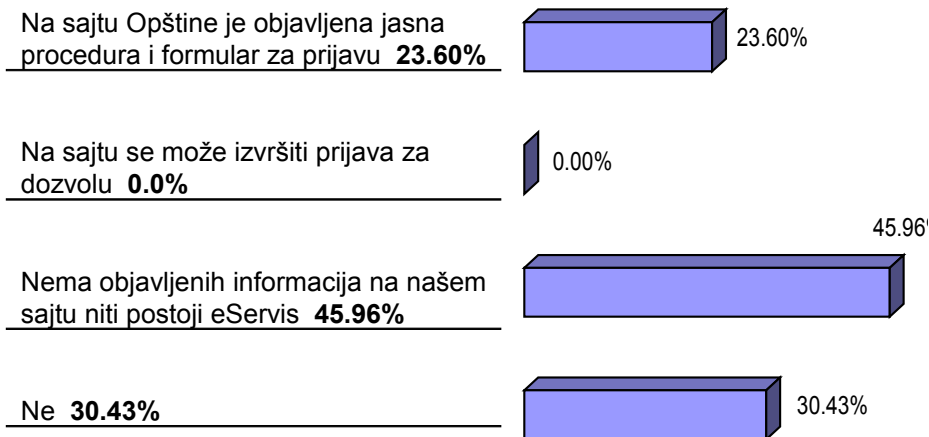
Da li na Vašoj web prezentaciji postoji elektronski servis za traženje zaposlenja?

- Da 1.863%
- Ne 98.13%

Da li postoji elektronski servis za prijavu komunalnih problema?

- Da 22.36%
- Ne 77.63%

Na koji način se vrši prijava, izdavanje i praćenje izdavanja građevinskih dozvola

Da li je Vaša opština potpisnik ugovora sa Agencijom za Privredne Registre?

- Da 79.87%
- Ne 20.12%

Da li je procedura za izdavanje lokalnih komunalnih saglasnosti objavljena na Vašoj web prezentaciji?

- Da 22.5%
- Ne 77.5%

Da li u zdravstvenim ustanovama na teritoriji Vaše Opštine postoji elektronski zdravstveni karton?

- Da 27.32%
- Ne 72.67%

Da li postoji elektronsko zakazivanje pregleda u zdravstvenim ustanovama na teritoriji Vaše Opštine?

- Da 3.086%
- Ne 96.91%

Da li je Vaša biblioteka povezana u informacioni sistem Narodne Biblioteke Srbije - COBISS?

- Da 28.12%
- Ne 71.87%

Da li ste registrovali domen tipa "opstina.rs"?

- Da 69.13%
- Ne 30.86%

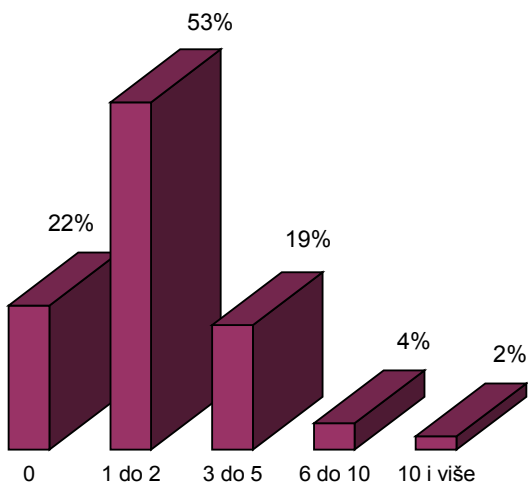
Ljudski resursi

Da li u Vašoj Opštini postoji Služba ili Odeljenje za upravljanje IT resursima?

- Da 36.02%
- Ne 63.97%

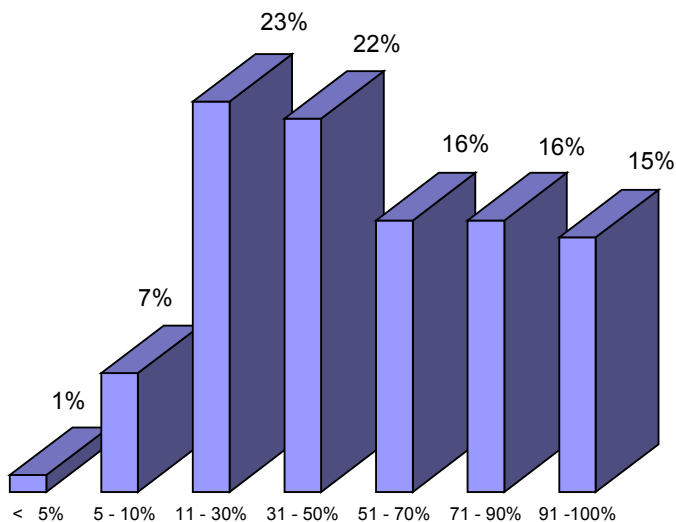
Broj zaposlenih na IT poslovima

0	37 (22%)
1 do 2	87 (53%)
3 do 5	32 (19%)
6 do 10	7 (4%)
10 i više	4 (2%)

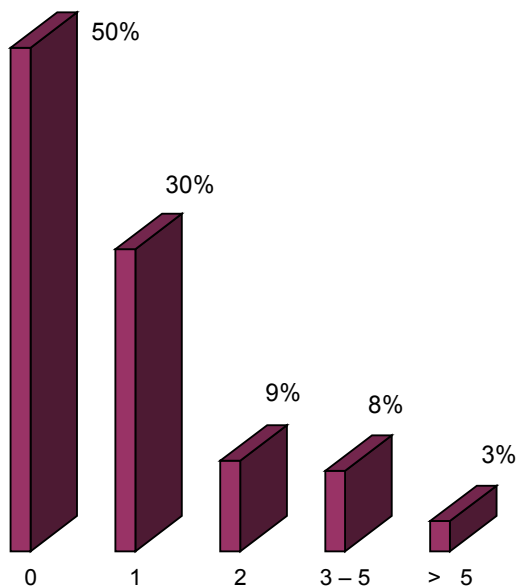
Procenat zaposlenih koji koristi Internet

< 5%	2 (1%)
5-10%	11 (7%)
11-33%	37 (23%)
31-50%	35 (22%)
51-70%	26 (16%)
71-90%	25 (16%)
91-100%	24 (15%)

Broj zaposlenih službenika na IT poslovima sa VSS

0	78 (50%)
1	48 (30%)
2	14 (9%)
3 – 5	13 (8%)
> 5	5 (3%)

Stanje Infrastrukture (HW i komunikacije)

Da li postoji LAN mreža?

▪ Da	93.75%
▪ Ne	6.25%

Da li imate pristup Internetu?

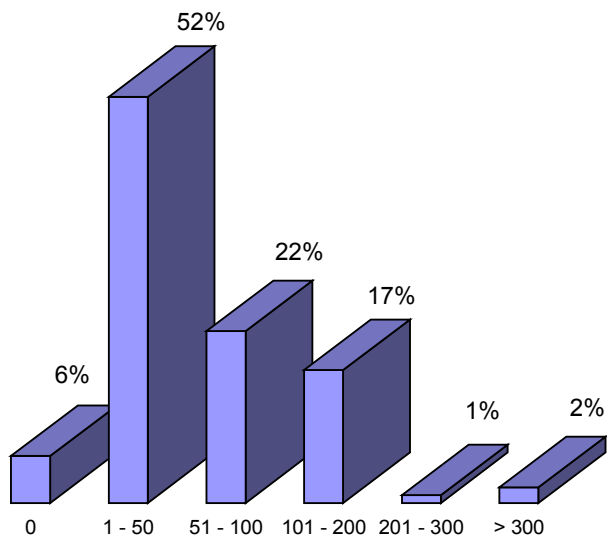
▪ Da	100.0%
▪ Ne	0.0%

Da li opština ima svoj mail server?

▪ Da	39.37%
▪ Ne	60.62%

Koliko radnih stanica posedujete u službama Vaše opštine?

0	9 (6%)
1 - 50	83 (52%)
51 - 100	36 (22%)
101 - 200	27 (17%)
201 - 300	2 (1%)
> 300	4 (2%)

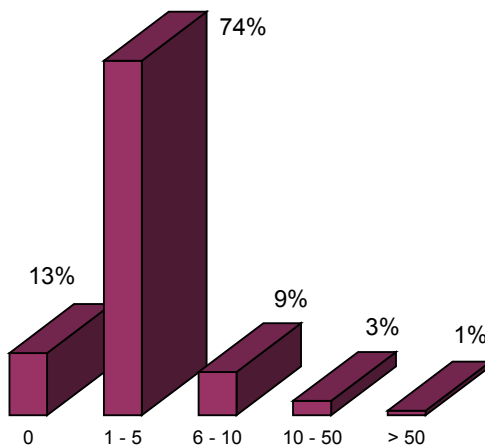

Koliko imate funkcionalnih mrežnih štampača?

0	24 (15%)
1 - 10	104 (65%)
11 - 20	9 (6%)
21 - 50	13 (8%)
51 -100	7 (4%)
> 100	3 (2%)

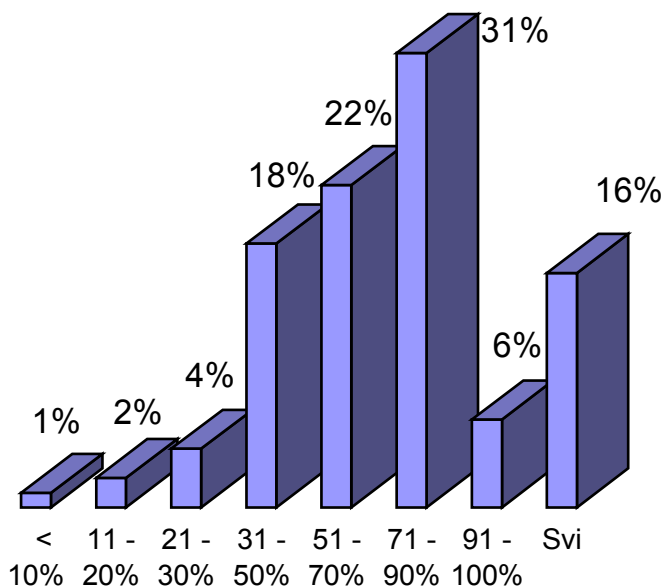
Koliko imate servera koji su u upotrebi?

0	21 (13%)
1 - 5	120 (74%)
6 - 10	14 (9%)
10 - 50	5 (3%)
> 50	1 (1%)

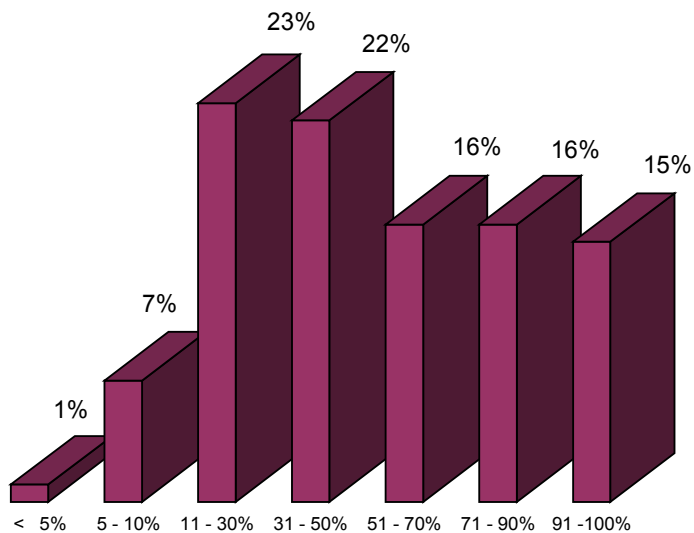
Procenat zaposlenih koji imaju računar?

< 10%	2 (1%)
11 - 20%	3 (2%)
21 - 30%	6 (4%)
31 - 50%	28 (18%)
51 - 70%	35 (22%)
71 - 90%	50 (31%)
91 -100%	9 (6%)
Svi	26 (16%)

Procenat zaposlenih koji imaju Internet

< 5%	2 (1%)
5 - 10%	11 (7%)
11 - 30%	37 (23%)
31 - 50%	35 (22%)
51 - 70%	26 (16%)
71 - 90%	25 (16%)
91 -100%	24 (15%)

Socio-ekonomska analiza

Izdavanja za informacione tehnologije u opštinskoj upravi za 2008.

	0	1 (14%)
< 100 000 RSD	9	(6%)
100 000 RSD – 200 000 RSD	3	(4%)
200 000 RSD – 500 000 RSD	17	(12%)
500 000 RSD –1.000 000 RSD	17	(24%)
> 1.000 000 RSD	27	(39%)